

PRENUMERATA:

miesięcznie we Lwowie 20 Mk., z dostawą do domu 23 Mk., z przesyłką w Polsce 23 Mk., winnych państwach 25 Mk. Za zmianę adresu dopłaca się 60 fen.

Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski

1 Marka

Konto czekowe P.R.O.
140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia miejscowe (lwowski) za 1 wiersz nonpareil, M. 1-20. Paski na str. tekst. o 100%, drożej. „Nadesłane” i „Nekrologia” za wiersz nonp. 4 Marki. „Komunikaty” i reklamy po kronice za wiersz nonp. 7 Mk. Drobne ogłoszenia 40 fen. od wyrazu a po 80 fen. tłustym drukiem. Dla poszukujących pracy po 30 fen. tłustym drukiem po 60 fen. Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50%, drożej.

Ogłoszenia zamiejscowe (poza lwowski): zwykle 2 marki za wiersz nonpareil, nekrologi i nadesłane 6 Mk., komunikaty i reklamy 10 Mk., drobne ogłoszenia 50 fen. od słowa.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich i. 15. — Admin stracja przy ulicy Chorążczyzny i. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Admin stracji otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3. do 6. wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.”, ul. Świętokrzyska 17

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Atak na Polskę z zachodu.

PRASA KOALICYJNA O NASZEJ OFENZYWIE:

(Od naszego korespondenta paryskiego).

Paryż 5. maja 1920.

Skromne stosunkowo wiadomości o postępie tryumfalnej ofensywy polskiej na wschód rozległy się głośnie echem na całym zachodzie Europy.

Armia bolszewicka, reklamowana świadomie i nieświadomie przez prasę paryską i londyńską, a w swej dwumilionowej liczbie pod wodzą „czerwonego Napoleona” Kamieniewa, uważana już za niezwykłą ciężoną po upadku Denikina, uległa z miejsca przy pierwszym silniejszym uderzeniu Polaków.

Mimo więc okrzyków szczerzego zresztą zachwytu, mimo umieszczenia podobizna Piłsudskiego i wojsk polskich, znać pewne zakłopotanie nawet u tych, dla których usunięcie barbarzyństwa z Europy — zdawałoby się rzeczą niesłychanie pożądaną. Wśród wierszy daje się odczuwać pewien wstyd zachodu, że dał się wziąć na opowiadania o sile sowieckiej, że zaczął pertraktować już z Moskwą — a przede wszystkim że mimo kilkakrotnych prób, nie mógł sobie dać rady w walce z bandami bolszewickimi.

Umiarkowana prasa paryska stale serdecznie odnosząca się do Polski, przyjęła wiadomość o zwycięstwie naszym z głośnie, choć krótkimi okrzykami i gratulacjami, z drugiej jednak strony widać jasno, że prawicowe pisma paryskie, boją się wyciągać jakiegokolwiek wnioski przedczesne i nie zdają sobie zupełnie sprawy z myśli politycznej polskiej, która skłoniła rząd polski do dania pomocy Ukrainie. Dla Paryża — wyzwolenie Ukrainy jest tylko atakiem na bolszewików, może nawet za silnym, o ile chodzi o przyszych gospodarzy „wielkiej Rosji”.

Pod tym względem gazety londyńskie zdążyły wypowiedzieć się jasno. Sympatyzujący z nami Times, od kilku dni ogłaszający, niesprawdzone dotąd (pisane 5. maja, Red.), wiadomości o wzięciu Kijowa, równocześnie ostrzega Polaków, by nie dali się zaślepić i zbyt nie parli na wschód, a przede wszystkim, by przypadkiem nie zechcieli samowolnie wyznaczać swych granic wschodnich.

Jak widać, rad nam nigdzie nie skąpano i dalej nikt nie skąpi! Natomiast „Daily News” wprost otwarcie atakuje naszą politykę, nazywając obecną wojnę „zbrodniczą”. To samo na drugim krańcu Europy w Mediolanie czyni „Corriere della Sera”, nawołujący wprost do odmówienia jakiegokolwiek pomocy Polakom.

Fakta te mogą wzbudzić zdziwienie. Dlaczego? Skąd ten nagły atak na Polskę?

Pomijając już pewną niechęć niektórych sfer europejskich do wytworzenia się Polski, jako samodzielnej potęgi mogącej uprawiać swoją własną politykę, trzeba bezwzględnie wziąć pod uwagę zupełnie nieorientowanie się o sytuacji wschodniej u prasy europejskiej.

Winę ponosimy sami.

Nieda się zaprzeczyć, że na obecną politykę wschodnią nie wszyscy w Polsce się godzą. Pomijam jednak kwestję słuszności, czy niesłuszności zapamiętania. Jasnem jest jednak, że z chwilą, gdy państwo zdobywa się na jakiś krok, pociągający za sobą ogromnej doniosłości skutki, wszyscy przedstawiciele obecnego rządu winni z nim współdziałać, a przede wszystkim — za granicą — właściwie prawdziwie

Wielkie sukcesy na froncie.

Ataki nieprzyjacielskie pod Kijowem odparte. 10 dywizja sowiecka pod Głibowem rozbita. Zniszczenie brygady ukraińsko-sowieckiej na Podolu.

Warszawa (Pat.). Komunikat sztabu generalnego z 13. bm. W rejonie Kijowa nieprzyjaciel prowadził w dalszym ciągu uporczywe ataki starając się za wszelką cenę odzyskać zajęte przez nas miejscowości na wschodnim brzegu Dniepru. Wszystkie jednak usiłowania w tym kierunku zostały zwycięsko ucarmione. Oddziały nasze nawet w najcięższych będąc warunkach, nie ustąpiły ani przedziemi. Kompania 60 p. p. pod dowództwem sierżanta sztabowego Landswojczaka, walcząc w rejonie Darnicy, pomimo odcięcia od pułku i okrążenia ze wszystkich stron przez nieprzyjaciela, zdołała się utrzymać aż do nadejścia posiłków. Ataki nieprzyjaciela skierowane na przyczółek mostowy Ręczycy zostały odparte. Dodatkowe meldunki o ostatnich walkach nad Berezyną i Dnieprem dają obraz zupełnej klęski nieprzyjaciela. Dotkliwe straty ponieśli bolszewicy, zwłaszcza pod Głibowem gdzie zdołaliśmy odciąć odwrót. Zniszczone zostały doszczętnie pułk dru-

giej brygady 19 dywizji, Dowódca brygady i komisarz poległ, a około 120 bolszewików utonęło w Dnieprze. Klęska pod Głibowem spowodowała tak, popłoch że 10 dywizja bolszewicka nie przedstawia już żadnej wartości bojowej. Resztki dywizji, którym udało się przedostać na lewy brzeg Dniepru, pod wpływem naszego wypadu, porzuciły front uciekając w największym popłochu. Oddział majora Jaworskiego operujący wzdłuż Dniepru na północ od Prypeci, prowadząc nieustanne i bardzo żrące boje, zaopili 4 statki pancerne bolszewików, zdobyto przytem mnóstwo materiału, kilkanaście karabinów maszynowych, oraz 115 jeńców. Na naszych tyłach zjawiają się obecnie resztki oddziałów nieprzyjacielskich, tak, że liczba jeńców z operacji na Ręczycę przekroczyła już 2.000. Na Podolu rozbitą nasze oddziały pierwszą brygadę ukraińsko-sowiecką w sile 2.000 ludzi Kuliński pułk.

Strajk na G. Śląsku przerwany.

Strajkowało 80 proc. górników. Wybuchnie znów, jeżeli komisja pleb. nie zmieni stronniczego swego postępowania.

Bytom. (Pat) Generalny strajk górników skończył się wczoraj rano na wezwanie narodowych i socjalistycznych organizacji robotniczych, które wydały odezwę wzywającą robotników, aby tak jak jednomyślnie usłuchali wezwania do strajku, tak też okazali teraz, że jak jeden mąż pójdą za głosem swoich przywódców. Tylko w takim razie liczyć możemy na spełnienie naszych słusznych żądań. Niemcy, którzy przedtem strajk bagatelizowali, przyznali wczoraj, że udał się zupełnie. Pisma podają urzędowo, że strajkowało tylko 75 proc. górników, lecz w rzeczywistości cyfra wynosiła 85 proc. W najbliższych dniach uda się do Opola do komisji rządzącej ponownie deputacja polskich organizacji robotniczych, by jej przedłożyć

ultimatum uchwalone na masowych wiecach 25. kwietnia. Jeśliby komisja te żądania zignorowała, wybuchnie generalny strajk robotników przemysłowych, a prawdopodobnie także rolniczych. Równocześnie ludność polska G. Śląska zamierza wysłać do Paryża deputację do Najwyższej rady i przedstawić jej stronnicze postępowanie komisji w Opolu. Komisja koalicyjna próbowała odwieść Polaków od strajku generalnego, a nic konkretnego przyrzec nie chciała, oświadczając, że w sportach narodowościowych G. Śląska zachować musi neutralność. Słusznie też na to jej odpowiedziano, że tolerowanie przez nią obecnego stanu rzeczy nie dowodzi neutralności i że bez rządów koalicyjii gorzej by Polakom być nie mogło.

Traktat pokojowy z Turcją.

Paryż (Pat.). Pierwsza część traktatu z Turcją dotyczy Ligi Narodów, a druga i trzecia politycznego ukształtowania stosunków w Azji. Część ta normuje sprawę cieśnin, przewiduje autonomię dla miasta i okolicy Smyrny, oraz zajmuje się sprawami Syrii, Hedzasu, Armenii, Mezopotamii i Palestyny. Żąda uznania przez Turcję nowej sytuacji stworzonej wojną w Egipcie, na Cyprze, wyspach morza Egejskiego oraz uznania francuskiego protektoratu Suwerenność Turcji do Konstantynopola zostaje uznana, o ile Turcja będzie przestrzegala traktatu. Dla cieśnin ustanowiono komisję, składającą się z przedstawicielami Anglii, Francji, Włoch, Japonii, Grecji, Rumunii i Stanów Zjedn. (o ile zechcą wstąpić do komisji) i Bułgarii). Także Rosja o ile zostanie uznana za członka Ligi Narodów, otrzyma dwa głosy w komisji. Inne

narody będą miały po jednym reprezentancie. Dalsze części traktatu odnoszą się do ochrony mniejszości, kontroli finansów tureckich i stosunku Rosji do traktatu, oraz ograniczenia armii tureckiej. W końcu traktowaną jest sprawa odbudowy i odszkodowań wojennych.

CO ZYSKUJE GRECJA?

Wiedeń (Pat.). Według informacji dzienników, wskutek traktatu z Turcją otrzyma Grecja prócz Trocji i Smyrny cały obszar, który obsadziła na wiosnę 1919. Armia turecka ma wynosić tylko 50.000 ludzi, a flota ma być w całości wydana.

intencje tego kroku. Oczywiście, nie mogą tego uczynić ludzie którzy nie tylko, że nie godzą się na obecną politykę rządu warszawskiego, ale wprost nie potrafią zrozumieć jej myśli.

Swego czasu, gdy zasypaliśmy Europę „wysokourodzonymi i wysoko utytułowanymi“ — mówilo się, że choć może nie są na miejscu, lecz swymi rozległymi stosunkami potrafią wpłynąć na opinię zachodu. Obecnie widzimy skutki.

Zatrzesienie hrabiów, jakie panuje w przedstawicielstwie Polskiej Rzeczpltej Ludowej w Paryżu, dało tylko sposobność lewicy obrzucenia nas nazwami „reakcji“, „iderykalizmu“, „imperjalizmu“, „feudalizmu“ etc.

Prym w tem wiodą gazety socjalistyczne „Le Populaire“ i „L'Humanité“. Pod takimi tytułami; jak „La Félonie Polonaise“ (wiarołomstwo polskie); „La nouvelle offensive du capitalisme contre la Russie“. „Imperialisme Pol.“, „Pilsudski disciple de von Kuhlmann“, „La Foie de la Pologne“ (ten ostatni tytuł pochodzi z „Manchester Guardian“) etc. wylewają jad i zółć przyjaciele nagli bolszewików. Od tygodnia czyta się całe strony, zapelnione niesłychanymi głupstwami o Polsce i grożące straszną zemstą Rosji na Polakach. W dalszym ciągu powołują się na dwumiljonową armję sowjecką i wskazują przykład Koczaka, Judenicza i Denjkina.

Pan Paul Louis, do niedawna jeszcze współpracownik „Le petit Parisien“, organu reakcyjnej burżuazji, zakochanej swego czasu w carskiej Rosji, którego pióro nie wyschło jeszcze od czasu, jak pisał hymny na cześć Sazonowa, Maklakowa, Kokowcewa, na co mu nawet ze strony polskiej zwrócono uwagę, dziś codziennie daje upust swej jadowitej wymowie. „Le Jéon Pilsudski“ i „Jaible et vacillant Patek“ musi być w każdym numerze „Populaire“ i „L'Humanité“.

Względem kogo winien był Pilsudski dotrzymać wierności — tego sam pan Paul Louis nie wie.

Lecz to ujadanie nie pozostaje bez śladu. W głowach ludku paryskiego poczyna się tworzyć obraz Polski „średniowieczno-szlacheckiej“, spadkobierczyni reakcji rosyjskiej, obraz Polski, będącej przeciw faktycznie krajem chłopów i robotników i idącej pracowicie naprzód po linię demokratycznej, do której — darujcie przyjaciele francuscy — wam bardzo daleko.

Ale o tem trzeba się dowiedzieć! Tymczasem na ulicach wielkie afisze głoszą Paryżowi, że „Ministre de Pologne M. le comte Zamojski“ urządza koncert.

Quis

Śladem ofanzywy ukraińskiej.

Powstanie na tyłach bolszewickich. — Nienawiść do żydów. — Apropowizacja wojska. — Peowiaci wywiezieni przez bolszewików z Kijowa.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 12. maja 1920.

(M) Jak się dowiaduję od wojskowych, przyjeżdżających z Ukrainy, powstaje na tyłach bolszewickich po lewej stronie Dniepru cały szereg mniej lub więcej zorganizowanych watah. Na terytorjum zajętem zgłaszają się do naszych wojsk uzbrojone oddziały z pośród miejscowej ludności, żeby wziąć udział w wojnie z bolszewikami. Postępuje się z nimi z całą ostrożnością. Nie budzące zaufania rozbraja się, pewniejsze odsyła się do wojsk Petlury.

Wśród ludności miejscowej, tak na wsi jak i w mieście daje się zauważyć ogromna nienawiść do żydów, którzy tu byli główną podporą bolszewików, kierowali rekwizycjami, prowadzili czerezwyczałki, i to przeważnie pokolenie młode, bo starci zachowali się z pewną rezerwą. W Żytomierzu np. na czele niezmiernie krwawej czerezwyczałki (podobno schwytej przez nasze wojska) stał 18-letni żyd. Chłopi ukraińscy wypytują z pewnym niepokojem, czy i my nie mamy zamiaru połączyć się z żydami, zwłaszcza kiedy widzą, że wojska nasze traktują żydów tak samo po ludzku, jak innych mieszkańców.

Wojska nasze apropowidują się w zupełności na miejscu bez żadnych trudności. Odbywa się to normalnie w ten sposób, iż komendy wojskowe zwracają się do przedstawiciela samorządu miejscowego (który się pilnie tworzy) z zapotrzebowaniem, a członkowie gminy sami między sobą rozkładają ciężary. Sposób ten pozwala unikać bezpośrednich rekwizycji przez wojsko, co zawsze wywołuje rozgoryczenie, a sprawność zaopatrywania zupełnie na tem nie cierpi. W dostawach żywności dla armji pośredniczą też kooperatywy polskie i ukraińskie pokrywające kraj dość gęstą siecią. Władze wojskowe płacą na razie kwitami, które mają być wykupione, skoro tylko będzie wydrukowana odpowiednia ilość karbowanów. Nadto dostawcy mają otrzymać premję w soli i nafcie.

W Kijowie władze sowieckie aresztowały panią X., która pozostawała w stosunkach z miejscową P. O. W. i niesłychanemi katuszami wymusiły na niej pewne zeznania. Na ich podstawie

aresztowały szereg peowiaków i w ostatniej chwili przed wejściem naszych wojsk wywiozły z Kijowa.

Stosunki na Górnym Śląsku.

Straż graniczna. — Miasto i wieś. — Geny. — Bojówki niemieckie. — Prądy ugodowe i autonomiczne wśród Niemców.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 12. maja 1920.

(M) Poseł prof. Buzek, który wyjeżdżał na Śląsk Górny z ramienia komisji zagranicznej, informował dziś w kuluarów posłów o stosunkach tam panujących. Przytaczamy niektóre szczegóły z jego relacji.

Na granicach Śląska Górnego czynni są w dalszym ciągu dawniejsi funkcjonariusze graniczni, działają jednak imieniem i z ramienia komisji sojuszniczej. Z polecenia tej komisji przestrzega się bardzo ściśle przynusmu paszportowego, a zarządzenie to ma na celu w pierwszym rzędzie utrudnienie napływu bojówek z Niemiec. Straż graniczna pilnuje też, by nie wywożono z Śląska żywności i marek niem.

Na kolejach w klasie I. i II. słyszy się przeważnie język niemiecki, w klasach niższych polski. Miasta zatrzymały pokost niemiecki; panuje język niemiecki, pozostały nazwy niemieckie ulic. Dotąd nawet na stacji miasto Zabrze figuruje nazwa Hindenburg, mimo iż komisja plebiscytowa międzysojusznicza poleciła formalnie przywrócić dawną nazwę Zabrze.

Na wsi dominuje polszczyzna. Obecny strajk, kierowany przez polski komitet plebiscytowy, a będący do pewnego stopnia próbą sił, wykazuje, iż robotnik polski panuje także bezwzględnie nad południową częścią zagłębia. (W innych działach przemysłu nie wydano hasła strajku).

Drożyzna na G. Śląsku jest wielka, jednakże ludność nie odczuwa jej zbyt dotkliwie wskutek wysokich zarobków. Obiad w średniej restauracji kosztuje około 15 mk. niemieckich.

Niemcy górnośląscy, widząc obrzymie postępy polskiej pracy plebiscytowej, chwytają się za przykiadem Czechów desperackich środków — terroru. Tworzą się ich bojówki wzmacnione członkami rozmaitych „wehrów“, którzy rozmaitymi sposobami przedostają się na Śląsk, mimo obstrzeżeń paszportowych. Ponieważ ludność polska nie chce i nie może zachowywać się biernie sytuacja się zaostrza i może w pewnej chwili wejść w stadium krytyczne.

Po co idziemy na wschód?

AUTOREFERAT Z WYKŁADU WYGŁOSZONEGO WE LWOWIE — W KOLE LITERACKIM DNIA 24: KWIETNIA R. 1920

(Dokończenie).

Pierwotnem siedliskiem słowian wschodnich były obszary rzek Wielkiej, Lowaty, jeziora Imen; tudzież terytorja górnego i średniego Dniepru. Ruch Wętyczów lechickich rozdzielił obie grupy i drugą z nich — przeważnie Siewierską, pchał w kierunku jej odpowiednich izogenów, tj. ku dorzeczu Donu i Wołgi. Wkrótce wszakże potem, a często jednocześnie napór ludów uralo-aitajskich, podążających ze wschodu na zachód, nie tylko wstrzymywał im ruch pierwotny, nie tylko paralelami swej linii izoklinicznej krzyżował i przecinał paralele izogenu, ale i zapanowywał nad niemi. Jak od V-go i VI. wieku napierania od Obrów i Bułgarów kamsko - wołzańskich część Słowian wschodnich oderwała się od wspólnej macierzy i przechodząc przez terytorja lechickiego Niżu Sarmackiego wędrowała na półwysep Bałkański — jako późniejsi Bułgarzy bałkańscy, a po nich inna znów część ku Sawie, Drawie i Adriatykowi, wytwarzając z czasem grupy etniczne Słowienców, Chorwatów, Serbów tak też później po wieku VII., VIII., IX., X. aż do XIII. włącznie pod naciskiem Chazarów, Madjarów, Pleczyngów; Polowców i Mongołów z Tatarami, druga część Słowian wschodnich zadnieprzańską przechodziła Dniepr i zalewała obszary lechickie, zakładając dwa najstarsze ogniska swoje — nad Prypecią i za Karpatami w tzw. dziś Rusi węgierskiej. Zalewając obszary prawo-

brzeżne — wynaradawiali też pierwotny żywioł lechicko-polski, a wynaradawiali nie tylko przez politykę eksterminacyjną i przesiedleńczą Rurykowiczów, ale jeszcze bardziej przez cerkiew wschodnią i właściwości języka swego. Redakcja pisma świętego, cała obrzędowość i propaganda religijna braci soluńskich SS. Cyryla i Metodego była w języku słowian bałkańsko - bułgarskich, najbliższym językowi owych wschodnich słowian przydnięprzańskich, a który nostryfikacją gwar tych ostatnich, władzą cerkwi i rządu Rurykowiczów węgierskich, gorliwych z czasem opiekunów tej cerkwi, narzucony został tamtejszym Lechitom w kościele i szkole. Ludowy zaś potoczny język tych słowian wschodnich jako wokalizacyjny, nieskończenie łatwiejszy i oszczędniejszy od bogatszego i konsonatycznie najtrudniejszego w świecie języka polskiego, w moc praw antropofonetycznych brał nad nim przewagę i wypierał go tem łatwiej, że trudniejszy język polski mógłby się być utrzymać tylko przy wyższej kulturze mówiących nim, gdy tymczasem kultura obu tych ludów w owej epoce na wspólnych terytorjach, stała na jednym niemal poziomie.

Jak słowianie wschodnio - bałkańscy przyjęli od najeźdźców swych Bułgarów nazwę narodową i państwową, dawszy im w zamian język swój, tak znów tu we wschodniej Lechii, późniejsi przesiedleńcy przyjęli nazwę wynarodowionych tubylców i rozciągnęli ją nawet na całe swe plemię i kraj z tamtej strony Dniepru — zupełnie tak samo, jak to uczynili północni Niemcy względem pokonanych słowiańskich i litewskich Prusaków, przyjmując ich miano dla siebie. Ze ziewu dwóch języków — polskiego i wschodniosłowiańskiego, zaczęło powstawać od w. IX. nowe narecze, zwane ruskiem, matoruskim; dziś ukraińskiem, a na północniejszych obszarach od w. XIV.

białoruskie. Ze ziewu zaś antropologicznego obu plemion powstał nowy typ etniczny - ruski — Rusinów. I ojciec historjografji polskiej Długosz miał słuszość, kiedy w w. XV. pisał, że ludy ruskie pochodzą od Polaków: „Nationes Ruthenorum ex Polonis descendentibus...“, rozumiejąc przez to oba odłamy Rusinów, a więc matoruski i białoruski.

Proces chrztu etnicznego posunął się z czasem jeszcze dalej i ta część słowian wschodnich, która nigdy nie była na terytorjach pierwotnej Rusi, za Romanowych odrzuca swą dawniejszą nazwę Suzdałstwa i Moskwy, a przyjmuje Rosję, upozorowując w ten sposób pretensje swe do Rusi.

Tymczasem wszakże po wieku X. i XI. na południowym, a w XIV. na północnym obszarze lechickim proces wynarodowienia wchodził w nową fazę już walorami nie wspólnej pierwotnej mowy słowian wschodnich, ale własnymi, wyodrębnionymi — matoruskimi i białoruskimi. — z czasem nie bez pomocy znów cerkwi — unji kościelnej.

Ślady wszakże pierwotnej polszczyzny czystszej pozostały nie tylko w mowie potocznej ludu, przepajanej co raz bardziej polszczyzną, zwłaszcza od czasów upaństwowienia owych obszarów przez Rzeczplą polską, ale i w aktach urzędowych lub kościelnych oraz w kronikach własnych językiem cerkiewnym. Co więcej — w epoce najazdu Mongołów całe grupy musiały jeszcze mówić po polsku. Sw. Jacek w XIII. wieku z Dominikanami swymi nawracający w Kijowszczyźnie Polowców i tamtejszych słowiańskich schyzmatyków lub pogan na katolicyzm, mógł się zapewne jeszcze posługiwać językiem polskim, jak widać z wyrazów polskich, znajdujących się w rękopiśmie biblioteki św. Marka w Wenecji — t. z. kodeksu kumańskiego, ułożonego w języku Polowców

Część Niemców zajmuje stanowisko, które możnaby nazwać polonofiliem. Grupa się oni koło „Oberschlesische Grenzzeitung“ i godzą się już na przyłączenie G. Śląska do Polski, lecz żądają dla niego autonomii. Trudno ocenić siły tej grupy.

Z łona stronnictwa centrowego wyłoniła się grupa, która wydaje organ w języku niemieckim i polskim i domaga się neutralizacji Śląska G., niezależnienia tak od Niemiec jak od Polski. Stanowisko ich jest podyktowane, zdaje się, wyłącznie względami taktycznymi i obliczone na patryjotyzm lokalny żywołów, które nienawidzą wprawdzie Niemców, jednakże nie poczuli się jeszcze dostatecznie polskimi.

Wśród reszty centrum, wiernej idei łączności z państwem niemieckim, panuje silne rozgoryczenie na rząd pruski za to, iż się nie zgodził na autonomię Śląska G. w ramach państwa niemieckiego, lecz zdecydował się przyznać mu tylko prawa prowincji pruskiej w takim zakresie, jaki mają inne prowincje pruskie.

Akcją polską plebiscytową kieruje niezmiernie energicznie i z całym poświęceniem poseł Korfanty.

Powrót Naczelnika Państwa do Warszawy.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 12. maja 1920.

(M) Jak się dowiadujemy, powrotu Naczelnika Państwa do Warszawy nie należy się spodziewać przed 17. lub 18. maja. Z zapowiedzi tych wyciągają wniosek, iż do tego czasu zakończy się główna część operacji wojskowych będących obecnie w toku, a potem przyjdzie kolej na naszą dyplomację. — Oby okazała się równie sprawna, jak armia!

Polska nie zaproszona na konferencję w Spaa.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 12. maja 1920.

(M) Dotychczas niema zaproszenia Polski na konferencję w Spaa. Podobno ministerstwo spraw zagranicznych zamierza się zwrócić do przedstawicieli państw sprzymierzonych w Warszawie z przedstawieniem, iż Polska musiałaby się uważać za pokrzywdzoną, gdyby nie była reprezentowana w Spaa, gdzie będzie omawiana sprawa wykonania traktatu przez Niemców, w której i państwo polskie jest bezpośrednio zainteresowane. Nieobecność p. Patka w Warszawie i brak kontaktu bliższego między

dla propagandy religijnej, a pod redakcją samego św. Jacek — wedle naszych badań osobistych.

Proces wynaradawiania przez zlewanie się dwóch żywiołów etnicznych i wytwarzanie się nowego, mógł się odbywać ewolucyjnie, organicznie, ale gdy zachodziły akty przymusu i gwałtu, lub gdzie było więcej samowładzy — nie obywało się bez protestów nawet zbrojnych. Dosadnym objawem protestu takiego była akcja t. z. Brodników. Organizacja ta lechicka, z początku zawodowa, dla wskazywania; strzeżenia i obrony brodów przez rzeki i mokrzadła, pokrywające wówczas całe połacie kraju, staje się z czasem klasową, przybiera charakter etniczny i społeczno-religijny. Zbrojni Brodnicy w odrębnych licznych formacjach stają po stronie tego lub owego z Rurykowiczów, widzimy ich w obronie wolności Nowogrodzian, biorą udział w pamiętnej walce sprzymierzonych z Połowcami książąt ruskich pod Kalką w 1224 r., gdzie przechodząc na stronę Mongołów i ułatwiają pogrom Rurykowiczów.

Św. Jacek, zwany apostołem wschodu, marzący o nawróceniu Mongołów na chrześcijaństwo, był, zdaniem naszym, autorem hymnu rycerstwa polskiego Bogu Rodzica, a po raz pierwszy, myślimy, odśpiewanego w boju z Mongołami pod Lignicą. Hymn ten wszakże niema w sobie nic wojowniczego i rycerskiego, a jest na wskroś ekspansyjnym. Charakter taki nadał mu autor nie tylko dla odkupienia wogóle grzechów ludzkich, ale prawdopodobnie ze względu zaszczyt niedawno przedtem akcją Brodników przeciw bądź co bądź chrześcijańskiemu wojskom książąt ruskich. Wszak ówczesne zwycięstwo Mongołów zaprowadziło ich w drugim dziesiątku lat potem właśnie pod Lignicę. Przeciwnicy Brodników mogli ich uważać za zwykłych łunaków i kondotjerów, ale oni

nim a ministerstwem musi w znacznym stopniu utrudniać rządowi zajęcie stanowiska. Kiedy się wreszcie te niesłychane stosunki skończą?

O dzielnicowość Wielkopolski.

(Od naszego korespondenta).

Poznań z końcem kwietnia 1920.

IV. ZGUBNA ROBOTA „KONFEDERACJI“ I ZDROWY ODRUCH LUDU.

Istnieje t. zw. „Konfederacja Polska w Poznaniu“, która według § 2 statutu: „jest w ustroju wewnętrznym zrzeszeniem apolitycznym i dąży przez zespolenie i uświadomienie Narodu do obrony Państwa przed wszelkiego rodzaju anarchją i do odrodzenia społeczeństwa polskiego. W tym celu tworzy zrzeszenie wszystkich stowarzyszeń w jedną całość, w bratniej i karnej łączności skonfederowanych w sprawach ogólnie - obywatelskich“. Do tej konfederacji należy według sprawozdania z dnia 5 marca 1920 r. pięćdziesiąt trzy towarzystw, z których kilka dla orientacji wymienić należy, a więc n. p. Koło śpiewackie „Chopin“ Wilda (dzielnica Poznania), Tow. robotników przy farze, Cech garncarzy, Związek księży abstynentów, Tow. kobiet „Promień“, Związek mistrzów kominiarskich na W. ks. Poznańskie, Bractwo św. Rocha i t. p. Ta to konfederacja, postępując w myśl swych celów „zespolenia narodu“, wyczytawszy plotkę z Warszawy, zarówno w oddanych sobie dziennikach, jakoteż w gęsto po mieście rozlepionych afiszach ogłosiła, co następuje: „Wielki wiec w obronie dzielnicowości odbędzie się 16 b. m.... Przemawiać będą prof. W. M. Kozłowski i radny m. Budzyński. Rodacy! Chwila jest poważna... Jeszcze jest czas ratować się od zgnilizny, toczącej nasz organizm państwowy... Niechaj nikogo nie zabraknie na wiecu! Konfederacja Polska“.

I teraz okazało się, że bomba przedwcześnie pękła. Ogłoszenie to pojawiło się na kilka dni przed dniem wiecu i wywołało żywą reakcję w zdrowej części prasy, która zaraz dnia następnego napiętnowała ten nowy sposób „zespolenia i uświadomienia narodu“ tak, jak na to zasłużył.

I teraz nie było już dnia, by nie zaczęto tego ogłoszenia, nie wyłączając prasy, ofiarowującej gościnnie takim ogłoszeniom. Ta ostatnia (czytaj n-decka i lud.-narodowa) umieściła to ogłoszenie, posługując się niem, jako balonem próbnym dla zbadania opinii i próba dała odpowiedni rezultat. Zaczęło się cofanie na całej linii z odmawianiem ponoszenia odpowia-

samych siebie za mścicieli plemienia swego i swych wierzeń. Występują też i gdzieindziej jako bojownicy wolności i praw narodowych. Część ich, nie mogąc pozostać na ziemi ojczystej, przenosi się na Wołoszczyznę, gdzie pod Oltą mają sobie wydzielony okrąg dla osiedlenia się i skąd wraz z sąsiednimi Połowcami pomagają bułgarskim braciom Aseniom do wyzwolenia Bułgarii z pod władztwa bizantyjskiego.

Rzeczpospolita Polska w końcu wieku XIV. przez unję z Litwą i podległą jej Rusią, upaństwowinając na rzecz swoją bwe odwieczne lechickie obszary przydnieprzańskie i czarnomorskie, zastaje tam ślady żywe poprzedniej polskości. Tu to właśnie nad brzegami morza Czarnego były między innymi osadami i polskimi: Białogród i Kociubijewo (założona przez Kociubę Jakubczyńskiego z pod Winnicy, przekształcona później na Kaczybęj, z z tatarską dotąd Chaczybęj pod Odessą), skąd właśnie Jagiełło stał okręty z żywnością dla zagrożonego przez Turków Carogrodu bizantyjskiego.

P. S. Upaństwowinając te wschodnie odwieczne polskie terytoria w Rzeczpltej, uznała ona zaszcie tam faktycznie zmiany na korzyść żywiołu wschodniosłowiańskiego, już wówczas zwańcego się ruskim i makaroniczny język ruską uczyniła była językiem urzędowym. Mimo następne napływającej kolonizacji mazurskiej i wogóle zachodnio - lechickiej, przy stałej unji kościelnej, dzięki urzędowości i kościelności języka ruskiego żywioł ruski nie tylko się utrzymał w swym charakterze i rozmiarach, ale się wzmógł jeszcze bardziej. Dopiero wojny kozackie, przetrzucenie się Chmielnickiego do caratu mosk., a Doroszenki do sułtanatu tureckiego, wreszcie rzezie hajdamackie wywołały reakcję, powrót znacznej części ludności do polskości i polszczyzny i przywró-

działności za to ogłoszenie (umieszczono je na pierwszym miejscu kroniki, gdzie zwykle są wszelkie wiadomości z wewnętrznego życia str. n. d. i związku nar.-lud.), z surową krytyką sposobu traktowania wiecowego tak „drażliwej sprawy“ i t. p. Jednocześnie i urządzająca wiec konfederacja polecała stopniowo zastąpić liśmi figowymi nieprzyzwoitsze miejsca afiszu tak, że dzień przed wiecem zostało tylko ogłoszenie o „Wielkim wiecu w obronie dzielnicowości“ z podaniem dnia i godziny. Reszty zalepić już „nie szło“. Ale burza która się w prasie rozprętała, mogła się przenieść i na wiec dlatego też na ? (dosłownie na trzy) godziny przed wiecem rozlepiono ogłoszenie o odwołaniu wiecu, rozdawszy równocześnie pomiędzy zaufanych 1000 biletów wstępu na ten wiec. Ale sztuka się nie udała. Nie pomogły odwoływania wiecu (całe gotowe prezydium wiecu, który „miał być odwołany“, wraz z adherentami dziwnym zbiegiem okoliczności znalazło się na sali w oznaczonej godzinie), nie pomógł zastęp policji, mogący dobrze obsadzić kilometrowy odcinek frontu bolszewickiego, pod wodzą kilkunastu komisarzy z prezydentem policji na czele kilkutyśięcny tłum, zebrany przed salą, wtargnął i bez biletów wstępu do wnętrza i, nie pozwoiliwszy na ukonstytuowanie się gotowego już prezydium, przyjął rezolucję, w której potępia ostro robotę „konfederacji“, „zmierną do wyodrębnienia Wielkopolski od reszty Ojczyzny, jako zakusy niepatrijotyczne i przeciwpaństwowe, będące podejmowaniem szatańskiego dzieła Katarzyny i Fryderyka“ i w imię hasła „Jedna Polska — jeden lud“ wzywa „cały naród do usilnej pracy nad zjednoczeniem całej Polski pod jednym rządem“ przy zagwarantowaniu samorządu powiatowego i wojewódzkiego pod kontrolą ludności województwa. Po uchwaleniu tej rezolucji udali się wiecownicy na obszerny plac, gdzie odbyła się manifestacja narodowa na rzecz Zjednoczonej Polski.

Tak się skończyła niefortunna impreza wiecowa konfederacji która jednak dużo jeszcze śladów w prasie do dnia dzisiejszego pozostawia w formie artykułów o dzielnicowości. Kiedy jednak przed wiecem artykuły te nosiły nieraz aż ślady znamion zdrady stanu, żądając zupełnej odrębności państwowej, nawet z własną walutą, a tylko federacyjnego połączenia z Polską (W. M. Kozłowski, uniesiony aż nazbyt widoczą urazą osobistą do rządu warszawskiego, wypisywał całe panegiryki na cześć Wielkopolski, która powinna zupełnie odgrodzić się od reszty Polski rządzonej przez austriackich biurokratów, czem wywoływały szatańskie zadowolenie u Niemców tutejszych i w Berlinie, to teraz ton tych rozpraw łagodnieje z każdym dniem. Ograniczają się żądania obecne tylko do samorządu wojewódzkiego, mającego

cenie w znacznej mierze charakteru polskiego krajowi temu.

Ponieważ zajęcie Czarnomorza przez tubylców nastąpiło wbrew traktatowi Tochtamysza z Witoldem i nie uznane było przez Rzeczpospolitą za stałe i prawomocne, obecna więc rewindykacja tegoż Czarnomorza wraz z rewindykacją obszarów przydnieprzańskich w granicach 1772 r. dla Rzeczypospolitej staje się logicznym następstwem rozwoju dziejowego i logiki prawnej. Kto nie uznaje tych granic i takiej rektyfikacji, ten eo ipso uznaje prawomocność zabiorów i rozbiórów Rzeczypospolitej.

Historyczno - etnicznej i prawno - państwowej orientacji odpowiadają w wysokiej mierze postulaty ekspansji polskiej ekonomiczno - handlowej na wschód, obwarunkowującej przyszłość państwową i narodową Polski, tudzież walory obecne aktualnego żywiołu polskiego na owych terytorjach.

Do czasu rusyfikacyjnej polityki rządu rosyjskiego po 1831 roku, a nawet jeszcze do eksterminacyjnego ukazu cara Aleksandra II. w r. 1864, pomijając włościańskie lub szlacheckie chodackowe małorolne enklawy polskie, cała niemal dworska, folwarczna własność rolna była tam w ręku Polaków, dziś jest jeszcze w połowie, w oczekiwaniu na rewindykację drugiej połowy. Do wojny obecnej powszechnej i eksterminacyjnej gospodarki bolszewików moskiewskich i rusko - ukraińskich przemysł fabryczny, zwłaszcza rolny był przeważnie w ręku również Polaków, w mniejszej części Rosjan. Wobec większości ruskiej go ludu rolnego — mieszczaństwo przeważnie żydowskie, zaczęły idzie ruskie, a na trzecim miejscu polskie; natomiast inteligencja, po wsiach i miastach, mimo całkowitej rusyfikacji, przeważnie polska, po niej na drugim miejscu rosyjska, a zaś w najmniejszej części rusko - ukraińska — nawet w Ki

uzasadnienie w doświadczeniach różnej struktury gospodarczej tej dzielnicy.

Zakończeniem zaś niejako tej całej kampanji o dzielnicowość, w której ujawniły się z jednej strony odśrodkowe zgubne dążenia grupy ambitynych jednostek, obawiających się utraty swej władzy, z drugiej zaś zdecydowana wola szerokich mas utworzenia jednego państwa pod jednym rządem było półoficjalne oświadczenie zastępcy ministra Seydy, wiceministra Poszwińskiego, umieszczone w "Gazecie Porannej", gdzie p. Poszwiński zaprzecza, jakoby rada ministrów specjalnie zamierzała natychmiast przeprowadzić unifikację, a natomiast zapowiada ją w naturalnym stopniowym rozwoju, który, obejmując po kolei poszczególne gałęzie administracji, za jakie dwa lata zostanie całkowicie uruchomiony. Ministerjum b. dzielnicy pruskiej nie ma wcale zamiaru przewlekać tego procesu unifikacji do nieskończoności, jak rząd warszawski nie chce go przeprowadzić w ciągu jednego dnia. To oświadczenie najwyższej instancji dla tutejszej ludności uspokoiło nieco rozgorączkowane umysły, choć nie potrafiło już zakryć tego wszystkiego co społeczeństwo wielkopolskie w czasie tej kampanji ujawniło, a to nie zawsze przynosiło mu zaszczyt, zdziwiająco dość brutalnie wyłączone nimbu patriotyzmu i poświęcenia, w jaką wobec reszty Polski tutejsza dzielnica stroić się zwykła. p².

Protest Ukraiński przeciw bolszewikom.

Przewodniczący ukr. misji dyplomatycznej w Pradze, M. Sławiński, przesłał na ręce czeskiego ministra spraw zagr. notę, protestującą przeciw mieszaniu się Cziczierina w wewnętrzne sprawy Ukrainy, która nigdy nie występowała przeciw rządowi bolszewickiemu w Rosji, broniąc się jedynie przed nim. Notę bolszewicką z 26 kwietnia uważa protest za zwyczajną próbę mieszania się w sprawy ukr., a więc za naruszenie praw międzynarodowych.

Otrzeźwienie?

Ukraińcy nie są przeciwnikami budowy państwowości ukraińskiej.

"Hrom. Dumka" została skonfiskowana za część artykułu p. t. "Po zajęciu Kijowa", w którym przeprowadza analogje między zajęciem Kijowa przez polskie wojska Bolesława Chrobrego, Bolesława Śmiałego i przez dzisiejszą armję. Zawsze szli Polacy na Kijów ze swoim kandydatem — dziś jest nim Petlura, ale nie dość zająć stolicę, trzeba zorganizować administrację. Ukraińcom od-

powiedzieć; po innych miastach tylko sporadycznie przejawia się. Przypominając pochodzenie syreny warszawskiej i Orła Białego, możemy nie z próżną pychą, ale ze szlachetną dumą prawdy pochłubić się niemi, jako wyjątkowemu wśród ludów takimi godłami, które starożytność prawiłową i świetlaną promienistość łączą w sobie ze świadectwem uprawnienia do ziemi przodków naszych. I jeśli dziś za przykładem Jagiellonów idziemy tam na te kresy wschodnie, to tak samo jak oni nie jako zdobywcy i najeźdźcy, lecz do odwiecznych siedzib naszych, aby pod sztandarem tego nieśmiertelnego ormuzdowego białego ptaka wolnościowego nieść wolność dla siebie i tych ludzi dobrej woli, którzy tam obok nas osiedli i żyć z nami w zgodzie pragną.

P. S. Takie posłannictwo nasze wraz z odpowiedzialną dobrą wola dyrektywą dla siebie rozumieć najwybitniejsi i najrozumniejsi przodownicy rycerscy ludu rusko-ukraińskiego — hetman zaporożcy Sahajdaczny, Wyhowski, Mazepa; walcząc pod wspólnym sztandarem Rzeczypospolitej, tudzież przedstawiciel ich intelektu poeta Szewczenko, kiedy w wspólnym w Orenburgu wygnaniu z Bronisławem Zaleskim pisał na ręce jego wezwanie do Polaków, swój pierwszy testament:

Szcze jak były my kozakami,
a Unji**) nie czuć było,
bratnia z wilymi Lachami...

Podaje ruku kozakowi
I serce szczyreje poda,
Wozobnowym nasz tychy raj.

**) Unji kościelnej.

mawia się zdolności w tym kierunku, nie bacząc na to, że bezustanne przewalanie się przez Ukrainę wojsk najrozmaitszych nie sprzyjało okazaniu przez Ukraińców tego, co są w stanie zrobić. Związczą rozmaitości „opiekunowie“ zabiegali o to, by — podobnie — jak Beselery Polakom — tak Ukraińcom odmawiać tych zdolności. Ukraińcy nie są nieprzyjaciółmi budowy państwowości ukr. przez Polskę, ale żądają wciągnięcia do współpracy bardziej wyszkolonego elementu galicyjskiego.

Prasa ukr. wogóle z satysfakcją notuje polskie głosy życzliwe, ale pod kątem — jak twierdzi — rozmaitych niezalatwionych jeszcze spraw, czyni to z pewną nieufnością, starając się zająć stanowisko wyczekujące. Szpalty dzienników ukr. przepelnione są referatami odnośnymi sprawy polskiej, którą najwidoczniej bardzo gorliwie studjuje się w politycznych kołach ukr.

„Wśród prasy polskiej — czytamy w „Hrom. Dumce“ — budzi się otrzeźwienie. Prasa, która tak niedawno jeszcze wylewała dzień w dzień pomyle na Ukraińców, dla której Ukraina istniała tylko w cudzysłowach, dla której wiościństwo ukr. było masą buntowników, elementem anarchistycznym, nie nadającym się do budownictwa — zaczyna się orjentować pod naciskiem faktów, od których zależy przyszłość tym razem już nie tylko nieszczęsnej Ukrainy, ale i szczęśliwego dziecięcia losów — Polski. Wprawdzie znaki życia dają jeszcze pp. Grabscy i Lutosławscy, ale w każdym razie objawy dobrej woli ze strony pewnych organów prasy polskiej orjentowania się w rzeczywistości ukr. teraz dopiero — charakterystycznym są objawem“.

Ze spraw ukraińskich.

W wielkim teatrze w Warszawie na wiadomość o zdobyciu Kijowa dnia 10 b. m. wyszedł na scenę w czasie antraktu „Aidy“ tenor Dygas, witając obecnych członków misji ukr., którzy odpowiedzieli po ukraińsku, wskazując na doniosłość polsko-ukr. sojuszu. Publiczność witała ich owacyjnie.

W sprawie ukr. oficerów na Jałowcu — jak donosi prasa ruska — interwenjowali 12 b. m. przedstawiciele ukr. komitetu obywatelskiego u szefa sztabu D. O. G., prosząc o bezwzględne przesłuchanie wszystkich oficerów i przyznania im praw, jak wszystkim innym jeńcom - oficerom, a mianowicie, ażeby zwolniono ich jako członków zdemobilizowanej armji. Nadto prószono, ażeby do załatwienia sprawy nie odsyłano ich do innych obozów, lecz zostawiono na miejscu. Na koniec podniesiono, iż jeńców traktuje się źle i że dostęp do nich jest bardzo trudny. W odpowiedzi oświadczył szef sztabu, że nie posiada dotychczas żadnych dyrektyw od władz centralnych, przyjmuje do wiadomości życzenia delegacji i natychmiast odniesie się do władz o załatwienie sprawy.

Polityka zagraniczna.

DELEGACJA NIEMIECKA W SPAA.

Wedle doniesień „Echo de Paris“ delegacja niemiecka w Spaa składać się będzie z ministra spraw zagranicznych Koester'a, min. skarbu Wirth'a, min. spraw wewnętrznych Kocha i z wielkiej liczby specjalistów.

UKŁAD FRANCUSKO-BOLSZEWICKI.

„Humanite“ donosi, że układ w sprawie wymłany jeńców został zawarty między konsulem francuskim p. Duchene i Litwinowem.

ORGANIZACJA BOLSZEWICKA W SZWAJCARJI

„Echo de Paris“ donosi, że policja szwajcarska wpadła na trop organizacji tajnej bolszewickich kurjerów. Szwajcaria była ogniskiem, z którego działalność ich promieniowała na Włochy, Francję i Anglię i Hiszpanję. Tem się tłumaczy równoczesność pewnych ruchów politycznych i socjalnych w rozmaitych krajach.

STANY ZJEDNOCZONE I IRLANDJA

„Manchester Guardian“, rozważając stanowisko Stanów Zjednoczonych w sprawie Irlandji, zaznacza, że na postępowanie senatorów wpływa nie tyle sym-

patja dla Irlandji, jak wrogie uczucie dla Anglii. Sprawa irlandzka jest tylko pozorem i okazją do wystąpienia przeciw Londynowi.

NOWY SZEF DEMOKRATÓW AMERYKANSKICH.

„New York Herald“ donosi; że partja demokratyczna senatu obrała przewodniczącym senatora Underwood'a w miejsce ustępującego Hitchcock'a.

Walka plebiscyt. o ziemie bałtyckie

Odezwa Komitetu warmińskiego

Warszawa (Pat.). Komitet warmiński wydał następującą odezwę: Lud polski na Warmji poświęcał swoją polskość w wiekowych próbach, a dziś ma wyzwolić się i oddać Polsce bezpośredni dostęp do morza. Ma on rozstrzygnąć, czy nad ujściem Włdy będzie panowała Polska, czy też najgroźniejszy jej wróg. W duszy już rozstrzygnął lud warmiński. Niestety społeczeństwo polskie darzy jego walkę wyzwolenczą dziwną obojętnością, nie uświadamiając sobie, że opieszałość w chwili przełomowej nie da się potem odbić pracą całych wieków. Wygodna beztroska liczy w większych zadaniach na rząd, lecz dla bezmiaru tych zadań nie posiada rząd ani środków ani ludzi. Tylko zbiorowa energia pozwoli nam zmierzyć się z przeciwnikiem silnym a brutalnym i ujęstwić gwałty i przekupstwa. Niechaj będzie wzorem ofiarności społeczeństwa duńskiego na plebiscyt w Sleszwigu. Cała Danja bez wyjątku spieszyła z podarkami materialnymi i duchowymi, wyzwalać się zierała z pomocą. Wszecstronna działalność filantropijna i oświatowa objęła każdy dom, każda jednostkę w Sleszwigu. Dzięki jej plebiscyt w północnej strefie został uwieńczony najświetniejszym zwycięstwem. Pełna poświęcenia praca w działaniu plebiscytowem musi być poparta ofiarnością wszystkich. Interes narodowy wymaga, aby żaden odcinek plebiscytowy, od stoku Tatr do naturalnej twierdzy jezior mazurskich nie był upośledzony. Obok Śląska Cieszyńskiego i Górnego winien każdy Polak pamiętać o ziemiach bałtyckich, najbardziej zagrożonych. Wielki cel wymaga wielkich środków. Ofiarę przyjmuje komitet warmiński w Warszawie. (Składki przyjmuje Administracja naszego pisma. Red.).

Cieszyńskie nie chce odrębnej waluty.

Cieszyn. (Pat) 13. b. m. Na posiedzeniu plenarnem rady narodowej powzięto następującą rezolucję: Wobec ponawiających się wciąż usiłowań, aby uzyskać dla terytorjum Śląska Cieszyńskiego bądź korzystniejszą relację korony do marki bądź też przez ostemplowanie zaprowadzonej już marki polskiej i wprowadzić na tem terytorjum pieniądze neutralne, oświadczamy: Ani jedno ani drugie z powyższych rozwiązań nie jest możliwe; obstajemy przy tem, aby bez żadnych zmian pozostała obiegającym pieniądzem marka polska, cała ludność, reprezentowana w Radzie narodowej i wszystkie instytucje polskie sprzeciwiają się stanowczo myśli ostemplowania marki polskiej i stworzenia nowego niepożądanego fermentu, któryby oddalał Śląsk od Polski, obniżając siłę płatniczą marki polskiej i który wyrządziłby niepowetowane nigdy szkody całemu narodowi polskiemu i Ojczyźnie.

Komisja plebiscytowa krzywdzi nas na polu szkolnictwa.

Bytom. (Pat) Komisja rządząca w Opolu ogłasza, że ci rodzice, którzy pragną uczyć dzieci języka polskiego i religji w polskim języku, mają wypełnić kwestjonariusze wydawane w tym celu przez zarządy gminne i przesłać do powiatowych kontrolorów koalicyjnych. Jest to nowe ustępstwo wobec Niemców, gdyż komisja wydała już przedtem zasadnicze postanowienie, iż dzieci polskie należy uczyć obowiązkowo po polsku.

P. Patek u papieża.

Paryż. (Pat) Havas. Z Rzymu donoszą, że minister Patek w towarzystwie posła przy Stolicy Apostolskiej złożył wizytę Ojcu św. i kardynałowi Gaspariemu.

Rusini węg. emigrują przed Czechami do Ameryki.

Budapeszt. (PAT.) Przedstawiciel partji węgierskiej Rusinów Kutkavalsy otrzymał depeşe z wiadomością, że Rusini emigrują do Ameryki, bo nie chcą się dostać pod panowanie Czechów.

CESARZY TRZECH PRZEMOC **C**UD ZJEDNOCZENIA POLSKI się **C**EL JEDEN POLAKOM
 zrzuciwszy, musimy jeszcze zisćli, dziś od nas tylko za- przyświecać powinien: utwalić
 I moc dawną Polsce przywrócić leży, aby ten cud trwał wle- gmach Państwowości Polskiej.
 czyście.

Winien pamiętać o tem każdy Polak i podpisać
którąkolwiek z dwóch pożyczek wewnętrznych r. 1920,
gdyż tylko w ten sposób
moc Polsce przywróci, cud zjednoczenia Polski uwieczni, gmach Państwo-
wości Polskiej utwali.

70

Wystali oni także do Wilsona i rządu amerykańskiego pismo z protestem w tej sprawie.

WRZENIE NA BALKANIE PRZECIWIW TRAKTATOWI

Sofja (Pat.). Z Adrianopola donoszą, że ludność muzułmańska odbyła wielki meeting, gdzie po gwałtownym przemówieniu Dyafara Tayara Paszy wszyscy obecni złożyli przysięgę, iż do upadłego bronie będą swej ziemi przed panowaniem Greków.

Sofja (Pat.). Ruch, protestujący przeciw owia- dniu Tracji przez Greków, wzrasta w Bułgarii coraz bardziej.

Wstępne obrady przed konferencją w Spaa.

Lyon. (Pat) Millerand po spotkaniu z Geor- gem powrócił do Paryża w niedzielę. Drugie ze- branie odbędzie się prawdopodobnie w Paryżu, a wezmą w niem udział także delegaci francuski, angielski, włoski i belgijski dla ustalenia wytycz- nych linii dla obrad w Spaa.

Paryż. (Pat) Havas. Spotkanie Lloyda Geor- gea z Millerandem nastąpi w miejscowości Chyth w pobliżu Folkestone.

Protest Węgier przeciw traktatowi.

Budapeszt. (PAT.) W całych Węgrzech trwają ustawicznie demonstracje przeciw traktatowi. Polo- żenie rządu stało się trudne. Skrajna prawica ko- rzysta z tego, agitując przeciw rządowi.

Rząd włoski podał się do dymisji.

Lyon. (PAT.) Z Rzymu donoszą, że wskutek głosowania ostatniego w izbie, Nitti w środę podał się do dymisji.

Austria niem. ma 10 miliardów deficytu.

Wiedeń. (Pat) B. K. Według dodatkowej u- stawy finansowej podwyższono wydatki państwo- we do 16.873 milionów, a dochód do 6.295 mi- ljonów, wskutek czego deficyt wzrósł do 10.579 milionów.

Konferencja ekonomiczna ligi narod.

Paryż. (Pat) Havas z Londynu. Bonar Law oświadczył dziś w Izbie, że konferencja ekono- miczna, zwołana przez Ligę narodów, odbędzie się w Brukseli prawdopodobnie w końcu maja lub z początkiem czerwca.

Czego chcą Japończycy na Syberji.

Nauen. (Pat) Japoński przedstawiciel dypl- omatyczny w Berlinie zaprzecza stanowczo donie- szeniom, jakoby dywizje japońskie wystane zosta- ły na Syberję. Znajdujące się obecnie na Syberji dywizje japońskie wycofane zostaną zupełnie z chwila, gdy wojska czecho-słowackie opuszczą Syberję, a położenie polityczne w Korei i na po- granczu Mandzurji wyjaśni się ostatecznie. Japo- nia nie wypowiedziała Rosji sowieckiej wojny, ani też nie miała zamiaru jej wypowiedzieć.

MIKADO UMIERA

Paryż (Pat.). Havas. Daily Express podaje wie- domość z Tokio, iż Mikado jest umierający

Lyon. (PAT.) Przy wręczeniu delegatom tu- rekim w wtorek w sali zegarowej na Quai d'Orsay projektu traktatu, przewodniczył Mi lerand. Po przemówieniu Milleranda oświadczył Tewfik Pa- sza, że delegacja będzie się starała dać odpowiedź w przepisany terminie.

Rzym (Pat.). W Neapolu spuszczone na wodę superdrednaught włoski „Caracciolo“ o pojemności 44.000 ton. Jest to największy okręt włoski

WIĄZANIE.

JUTRO IMIENIN TWYCH DZIEŃ, ZOSIU LUBA,
 JAKIE MIEĆ PRAGNIESZ WIĄZANIE?
 CZYLI PIERSCIONEK ZŁOTY (X-TA PRÓBA),
 CZY JEDWAB W CUDNEJ ODMIANIE?

MOŻE SZNUR PEREZ? RZEKNIJ TYLKO SŁÓWKO!
 — KRÓTKIEMI ODPOWIEŃ SŁOWY:
 CHCESZ MI, MĘZUSIU, DAĆ CO, DAJ GOTÓWKĘ
 W BONACH POŻYCZKI PAŃSTWOWEJ!

Kronika.

KALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Bonifacego; gr. kat. Jeremii. Jutro rz. kat. Zofji i 3 córki; gr. kat. Aftanazja. — Wschód słońca 4-18. zachód 7-39.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

W piątek „Południca“, dramat L. Staffa.
 W sobotę o 3 pop. „Kupiec wenecki“ — o 7 wieczór „Księżniczka czardasza, operka.
 W niedzielę o 3 pop. „Traviata“, opera Verdiego — wieczór „Południca“, dramat.

We Lwowie.

— Serję korespondencji paryskich naszego współpracownika Quisa rozpoczynamy dziś arty- kulem „Atak na Polskę z zachodu“.

— **VENKOV**, organ agrarjuszki czeskich, w jednym z ostatnich numerów, które nadeszły, tak w arty- kule wstępnym, jak i w przeglądzie prasy obszernie cytuje i polemizuje z umieszczoną przez nas w swoim czasie korespondencją wiedeńską na temat stowców czeskich.

— **Tydzień Czerw. Krzyża.** Uprasza się Pa- nie chcące wziąć udział w zbiorce Czerw. Krzyża, w lokalach dnia 15. maja by zechciały się zgłosić w biurze przy ul. Bielowskiego 6., w piątek celem odbioru puszek i legitymacji.

— **GODNE POTĘPIENIA.** Piszą nam z miasta: Od roku 1914 założono cmentarz poległych przy cmen- tarzu cywilnym od strony ul. Pijarów. Dopóki b. rząd austriacki zajmował się porządkiem i pilnował, by ręka wandalów nie niszczyła grobów, tak długo można było być spokojnym o każdą roślinę zasadzoną tam. W czasie walk polsko-ukraińskich obrano nowe miej- sce do grzebania zmarłych żołnierzy polskich, a cmen-

tarz poprzedni stał się miejscem zabawy dzieci z po- bliższych domów pastwiskiem dla kóz, krów i koni. W prowizorycznej kapliczce widzi się siedzące na oltarzu dzieci, kozy i krowy objadają i wyrwywają zasadzone rośliny, na grobach nie można żadnych kwiatów położyć, bo razem z maczynem na wodę znikają zupełnie.

Zwracamy się z prośbą do matek, pozwalają- cych niszczyć dzieciom groby tych, którzy nie mieli nawet tego szczęścia, by za własną ojczyznę ginąć, by zabroniły tego barbarzyństwa, bo przykro pa- trzeć, gdy nawet miejsce poświęcone nie znajduje należnej czci. Dodać należy, że wiele grobów kryje zwłoki naszych lwowskich dzieci.

OSZCZĘDZAJCIE MIĘSO SPOŻYWAJCIE

SLEDZIE! Piszą nam z miasta: Drożyzna mięsa jest gospodarczo dobra, bo chroni nas od nadmiernego ubytku trzody. Sledzi natomiast mamy obfitość, ludzie dzie jednak u nas czują do tej potrawy pewną odra- zę. A przecież jest to ryba bardzo smaczna i po- żywna, tylko musimy ją umieć przyrządzać. Trzeba o tem pamiętać, że sledz solony po dwu- lub trzy- dniowym moczeniu, jest równy każdej świeżej rybce i da się smażyć, gotować, przyrządzić w sosie; nie mówiąc już o marynowaniu, które się już „prze- jadło“. Siekane lub mielone mięso sledzia z przymie- szką maki lub kartofli, daje nader smaczne zraziki, platy sledzia przekładane warstwami ziemniaków tworzą znakomitą potrawę. Trzeba mieć odwagę i tro- chę eksperymentować. Traktują nas stęchłą kaszą i gorzką mamaligą po niebotycznych cenach — a smaczne i tanie ryby mielibyśmy skazać na wygnicie?

— **Z pogotowia ratunkowego.** Zygmont Nie- zgoda, lat 18, będąc na wycieczce w Zimnej Wo- dzie, mocując się z kolegą zwichnął rękę. Pogoto- wie udzieliło mu pierwszej pomocy.

Katarzyna Trojanowska, lat 55, robiła w o- grodzie St. Mokrzyckiego masarza, ul. Marcina 26, gdy wtem wielki brytan wpadłszy na ogród, rzu- cił się na nią, pokaleczył ją w prawą rękę i plecy. Pogot. rat. udzieliło jej pierwszej pomocy.

— **Kradzieże.** Wilhelmowi Zimmermannowi, rolnikowi z Laszek górnych, skradziono 13. bm., pod Teatrem miejsk., z tylniej kieszeni spodni przez przecięcie jej, portfel skórzany brązowy w któ- rym było 27.000 K., 9000 mkp. i dokumenty.

Grzegorzowi Kohmerowi, gospodarzowi w Za- pytowie, skradli nieznani sprawcy w nocy z 11. na 12. bm., parę koni wartości 35.000 K., ci sami przypuszczalnie, sprawcy skradli Mozesowi Sitz- stammerowi w Sieciechowiu, wóz wartości 3000 K. Ślady prowadzą do rogatki żółkiewskiej.

Ignacemu Mannowi zam. Gliniańska 7., arty- ście teatru miejsk., skradł nieznany sprawca z zam- kniętego mieszkania dnia 12. bm., między 6—7 popoi., garderobę i bieliznę wartości 9.000 mkp.

— **Zguba.** Adolf Gröll, rotm. lek. weter., za- mieszkający w Przemysłu Mickiewicza 41, zgubił 13. bm., w przechodzie z dworca głównego do rynku, portfel czarny zawierający 9000 mkp. i do- kumenty.

Aniela Mizińska, zam. przy ul. Jabłonowskich zgubiła w ul. Sykstuskiej, branzoletę z zegarkiem wartości 6000 mkp.

W Polsce i na świecie.

DAR NARODOWY DLA J. PIŁSUDSKIEGO
Spłynęło do kasy głównego Komitetu Daru Narodowego: II. brygada jazdy Mk. 19742, K. 10, Rb. 331; kop. 20. Zecerzy gazety „Naród“ Mk. 265; Helena Gerszow Mk. 50, Aniela Gerszow Mk. 50, Zarząd Związku zawod. Pracy miejskiej M. St. Warszawy Mk. 1341; Dow. Parku Wojsk Kolejowych Nr. 2 Mk. 280; K. O. J. Mk. 180; Kom. Gosp. 11 baonu wartowniczego Warszawa - Cytadela Mk. 2138.

— **Pismo polskie w Żytomierzu** 3 maja wyszedł w Żytomierzu pierwszy numer pisma „Głos Polski“. Pismo to na razie będzie się okazywało periodycznie w miarę napływania wiadomości z Polski i świata.

Polski Związek muzyczno-pedagogiczny urządza w niedzielę, 16 b. m., w sali Towarzystwa Muzycznego, o godzinie 11-30, Poranek kameralno-wokalny na fundusz zapomogowy. — Bilety w składzie nat. W. Pana Połonieckiego, ul. Tańskiej. 3392

W piątek, 14 b. m., o godzinie 7-30 wieczorem, odbędzie się w sali Tow. politechnicznego, przy ul. Zimorowicza, II część odczytu p. Marji Jaworskiej p. t.: „Życie polityczne Polski w dobie obecnej“, na który Klub polityczny kobiet, członków, jakoteż wprowadzonych gości, uprzejmie zaprasza. 3385

Repertuar biura koncertowego M. Tuerka.
W piątek 14 maja: St. Korwin-Szymanowska i D. Danczowski. — Koncert na dochód Czerwonego Krzyża. 3355

W piątek 28 maja: Polski kwartet smyczkowy.

Romankaty.

Towarzystwo opieki nad zabytkami sztuki i kultury zawiadamia, że trzeci wykład instrukcyjny, z przeżroczami, prof. uniw. ks. dr. Żyły, na temat „Rozwój stylów w architekturze“ (epoka romańska i przejściowa), odbędzie się w sobotę, dnia 15 b. m., o godzinie 7 wieczór, w sali miejskiego Muzeum przemysłowego.

W niedzielę, dnia 16 b. m., o godz. pół do 3 po południu, zwiedzanie kościołów: 1) św. Jana Chrzyciela, 2) Matki Boskiej Śnieżnej.

—
„**Gwiazda**“ na rzecz Czerwonego Krzyża.
W programie tygodnia polskiego Czerw. Krzyża mieści się wieczór koteljonowy, połączony z rautem, z współudziałem artystów teatru miejskiego pp. Bogdanowiczówny, Burkackiej, Kuligowskiego i Wiklińskiego oraz orkiestry Sokola IV., który odbędzie się w sobotę 15 b. m. o godz. 9 wieczorem, staraniem stow. „Gwiazda“, w salach, przy ul. Franciszkańskiej 7, na rzecz chorego i rannego żołnierza.

—
Walne Zgromadzenie członków Polskiego Towarzystwa Naucz. lwowskiego odbędzie się w sobotę 15 maja o godzinie 6 wieczorem w sali P. T. P.

Pokrzywdzenie emeryt. nauczycieli ludowych pod względem materialnym i moralnym.

Z komisji zarządu głównego związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych w Krakowie otrzymaliśmy następujący komunikat:

Ustawą z 5 marca b. r. podwyższony został wypadek emerytom, wdowom i sierotom nauczycielskim o 100 proc. dotychczasowy nadzwyczajny dodatek drożyznianny, wynoszący 40—70 K miesięcznie, nie pokryje on atoli nawet tej straty, jaką poniosą wskutek unifikacji waluty, nie mówiąc już o szalonym podrożeniu wszystkich środków żywności. Emeryt nauczycielski który wysłużył pełne 40 lat, pobierał dotąd przeciętnie 360 K miesięcznie, łącznie z dodatkami drożyznianymi. Obecnie, już po podwyższeniu nadzwyczajnego dodatku drożyznianego, otrzyma 204 mk., które mają teraz tę samą wartość płatniczą, co dotąd korony. Otrzyma więc o 126 jednostek płatniczych mniej, niż dotąd pobierał. Nie wystarczy to dzisiaj nawet na opłacenie mieszkania i opatu.

Czyż godzi się skazywać zasłużonych wobec Ojczyzny pracowników tak bezwzględnie na wygłodzenie? A przecież do tej krzywdy materialnej nie wahano się dodać jeszcze krzywdę moralną. Oto na posiedzeniu sejmu 5 marca b. r. oświadczył wiceminister skarbu dr. Weinfeld, iż „Państwo polskie nie ma prawnego obowiązku wypłacania emerytur

austriackich i rosyjskich“; uznał więc emerytowanych nauczycieli ludowych za emerytów państw zaborezych. Tymczasem oni pracowali dla Polski, dla jej ideałów, dla jej przyszłości! Emeryci zaś nauczycielscy z Małopolski nie pobierali wcale płac od rządu austriackiego, lecz z funduszu krajowego na podstawie uchwał sejmu galicyjskiego, uznawanego podówczas przez całą Polskę za jej jedyną reprezentację. Ponadto składali się oni sami w znacznej mierze na fundusz szkolny emerytalny. Są więc bez zaprzeczenia emerytami polskimi i mają pełne prawo do odpowiedniego zaopatrzenia z funduszu państwa polskiego.

Jak najuroczyściej przeto zaprotestować musimy imieniem tychże zasłużonych pracowników na niwie oświaty ludowej, przeciw uznawaniu ich za emerytów austriackich względnie rosyjskich, tudzież przeciw skazywaniu ich tak bezwzględnie na wygłodzenie!

Ponieważ wszelkie przedstawienia nasze w sprawie pokrzywdzenia rzeczonych emerytów, wdów i sierót nauczycielskich tak w rządzie jak i w komisji skarbowo - budżetowej nie odniosły pożądanego skutku, poczytujemy sobie przeto za obowiązek poruszyć tę sprawę publicznie.

Nadesłane.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności.)

Edmund ŻYCHOWICZ

architekt, konc. budowniczy 3250

we Lwowie, ul. Zyblikiewicza 1. 8.

Wykonuje plany oraz roboty wchodzące w zakres budownictwa we Lwowie i na prowincji.

Podziękowanie.

Jasnie Wielmożnemu Panu dr. Daumowi we Lwowie, ul. Romanowicza 1. 5, za przeprowadzenie nader trudnej operacji u mojej żony, oraz troskliwą i sumienną opiekę w czasie choroby i przyprowadzenie jej do zupełnego wyzdrowienia, składam tą drogą wyrazy czci i serdecznej wdzięczności.

Porucznik Jerzy Paleolog
z rodziną

3406

Dr. S. MIKOŁAJSKI

ul. Śniadeckich 6. II. p. ord. od godz. 3—5 popoł. w chorobach wewn. i chor. dzieci. 1

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER

Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6. 3397

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. BERGER

Sykstuska 15. 2

Dr. A. Schwarz

Specjalista chorób skóry i wenerycznych sekundarjusz szpitala powszechnego Lwów Słowackiego 4. na przeciw głównej poczty. 3309

ADWOKAT 3402

Dr. ADOLF DWORSKI

otworzył kancelarię w Stanisławowie, Szydłowskię 3.

Pani, która zadatkowała futro czarne damskie w kwietniu, wykupiła zaś w maju za cenę 3.300 koron — zgłosi się łaskawie do sklepu „Minerwa“, Chorążczyzna 15. 3401

MARYA OPOLSKA przeniosła swój magazyn bluz, sukien i nowości 3208 na ulicę Mateckiego 1 9. I. p.

Ze sportu.

W **AKADEMJI SZERMIERCZEJ** która się odbędzie w sobotę 15. maja br. w salach Kasyna wojskowego wezmą udział następujący najwybitniejsi szermierze polscy: Zabiełski Jerzy Warszawa, inż. Udrzy-

wolski St., dr. Bares, Kraków; dr. Mostowy Jerzy; inż. Maris Adam, Oppenheim Henryk, Warszawa; Kielbusiewicz Bronisław, Bąkowski Antoni, Kraków; Linsenmann Eugeniusz Kraków, inż. Kamieniobrodzki Edmund, Vamera Emil, Sopotnicki St. Warszawa; Sobolewski Wł. Warszawa, inż. Mańkowski.

Ofiary i pokwitowania.

(Złożono w naszej Administracji.)

Na flotę polską: Zebrane w czasie uroczystego nabożeństwa 3 maja w Szczercu 261'05 mk. i 199'30 K; Uczniowie szkoły powsz. męsk. im. św. Anny złożyli 198'05 mk., a grono nauczycielskie tejże szkoły złożyło w miesiącu kwietniu b. r. 245 mk. — razem 443'05 mk.; Z okazji imienin p. Stan. Tarnawskiej złożyli J. i I. W. 50 mk.; Z okazji obchodu rocznicy 3 maja S. Appel, administrator urzędu poczt. w Szczercu obok Lwowa składa 70 mk.

Na dar Narodowy 3-go Maja: Funkcjonariusze i robotnicy magazynu Ekspoz. bud. S. O. O. w Pełsenkowie 342 mk.

Na cele plebiscytowe: Akc. Bank hipoteczny we Lwowie 10,000 mk.; Labet 41 mk.; J. Łuś - Wasylów 15 mk.; Herbaciarza żołnierza polskiego, Chodorów 1,050 mk.; Parafianie kościoła w Narajowie, zgromadzeni na nabożeństwo ku czci Królowej Korony polskiej złożyli 116 mk.; Zamiast kwiatów na trumnę śp. ojca prof. Józ. Markowskiego, słuchacze i słuchaczki I. roku medycyny 67 K i 820'50 mk.

Na plebiscyt śląski: Bernard Langer z Czerniowic 50 lei rumuńskich. W myśl życzenia brata śp. dra Ludwika Illasiewicz - Łodyńskiego, Marja Zborowska 100 marek pol.; Z okazji 24-jej rocznicy Konstytucji 3-go Maja w Wolnej Polsce, F. Tonaryńska i Kaz. Sichower z Kamborni składają 30 mk.

Na plebiscyt spisko - orawski: Czytelnia polska w Winnikach 200 mk. i Sokół 200 mk.

Na plebiscyt częszynski: Korpus oficerski sądu W. O. G. złożył do rąk naszych na uczczenie pamięci brata naszego śp. Henryka Weissa, porucznika W. P., zmarłego 10 kwietnia 1920, kwotę 1.849 mk.; kwotę tę składamy na pleb. ciesz., jako siostry zmarłego, Edwarda i Aniela Weiss; Członkowie Wydz. polsk. tow. gimn. Sokół II. we Lwowie na zebraniu towarz. z okazji imienin prezesa Tow. dra Stan. Świągosta złożyli 139 mk.

Na wdowy i sieroty po obrońcach Lwowa: Celem uczczenia pamięci nieodżałowanej Liły Hirschberg, H. Kostkiewiczówna i S. Hamulowa 50 mk.

Na ofiarach legionistów: K. A. 200 mk.; W myśl życzenia brata śp. dra Ludwika Illasiewicz - Łodyńskiego, Marja Zborowska 200 mk.

Na budowę kaplicy na cmentarzu „Obrońców Lwowa“ przez T. S. M. P. B.: Zamiast kwiatów na grób nieodżałowanego brata śp. Stanisława Białoskórskiego w pierwszą rocznicę bohaterskiej śmierci, Szymonowie Wilczyńscy 35 mk., Marja Białoskórka 35 mk., Ludwika Białoskórka 35 mk.

Na fundusz zasiłkowy b. II odcinka: Olga Żurawska z okazji otrzymania zadośćuczynienia za niesłuszny zarzut 10 mk.

Na komitet akcji nieszczęśliwej pomocy ubogiej młodzieży szk.: Z okazji imienin gospod. klasy p. prof. Cygana VII. kl. VI. gimn. składa 83 mk.

Na Tow. Szkoły lud.: Dyrekcja akademii handlowej we Lwowie składa 260 mk., złożone przez kurs abiturjentów.

Na bursę św. Wojciecha: W myśl życzenia brata śp. dra Ludwika Illasiewicz - Łodyńskiego, Marja Zborowska 200 mk.

Na przytulisko sierót pod wezw. św. Józefa przy ul. Piekarskiej: W myśl życzenia brata śp. dra Ludwika Illasiewicz - Łodyńskiego, Marja Zborowska 100 mk.

Na dzieci głodne: Działka szkolna z Glinnej koło Lwowa 20 mk.

Na instytut im. Sienkiewicza: Feliks Zerebecki, Tarnopol, roczna wkładka członka 10 mk.

Dia brata Alberta: W myśl życzenia brata śp. dra Ludwika Illasiewicz - Łodyńskiego, Marja Zborowska 100 mk.

OGŁOSZENIA.

Dziś PREMIERA w kinoteatrze **CHIMERA Akademicka 8**

Film egzotyczny z bajecznej krainy Inkasów (Peru) w 5 aktach p. t.

PRZEKLEŃSTWO KAJI

Uzupełni program fenomenalna groteska amerykańska p. t. **Mieczna kuracja.**

Czas odnowić przedpłatę na maj!

Upraszamy o wczesne nadesłanie prenumeraty, na maj 1920., gdyż nakład „Kurjera Lwowskiego” obecnie tak bardzo kosztowny musi być zawczasu ustalony.

HURTOWNIA MONOPOLU — SZTUCZNYCH ŚRODKÓW — SZŁOZĄCYCH

LUDWIK HOSZOWSKI, Lwów Akademicka 3., zawiadamia, że rozdział sacharyny za maj rozpoczyna z dniem 14. maja br.

Kamienicę II. p. z komfortem przy ul. Grunwaldzkiej za 750.000 Mp.

Wille o 9 ciu pokojach z pełnym komfortem i dużym ogrodem przy bocznej Listopada za 550.000 Mp. 3353

Sprzedaje agencja „Fortuna” Lwów ul. Frydrychów 1. 6. III. p od godz. 38 popoł.

Posady i prace.

EKONOM dozorca w dwoje bezdzietny przyjmie posadę na wikt lub ordynarję do folwarku. Listy poste restante H. O. Złoczów. 3047

BUCHALTER-bilansista Polak atolik zmieni posadę. Zgłoszenia pod „Buchalter” do Admin. 3348

MAGISTER farmacji dobrze polecony kawaler poszukuje posady zarządu lub dzierżawy. Zgłoszenia Zarząd apteki Rawa ruska. 3400

ZDOLNY kino-operator egzaminowany, mogący się wykazać dobrymi świadectwami zostanie za dobrem wynagrodzeniem natychmiast przyjęty. Reflektuje się na pierwszorzędną siłę. Oferty wraz z odpisami świadectw uprasza się nadsyłać pod rdresem: Zarząd kinoteatru „Apollo” w Borystawiu. 165

Kupno i sprzedaż.

GARDEROBĘ męską damską dzieciną oraz firanki portjery, dywany kupuje sprzedaje sklep. Minerwa ul. Chorażczyzna 15. 3188

Realność

6 ubikacji z piwnicą, stajniami z ogrodem 1/4 morga w rynku zaraz wolne z meblami w Mostach wielkich za 65.000 Marek sprzeda Biuro F. Turbiński Kraków Podwale 3. 3325

DO SPRZEDANIA perskie dywany, kilimy, makata, lustro, obrazy, lampy, meble, wyroby ze srebra. Od godziny 3—5 po południu, Obozowa 3, I p., nr. drzwi 4. 3328

FORTEPIAN FRITZA w dobrym stanie do sprzedania. Oglądać m.żna codziennie od 10—12 przed południem, Zimorowicza 3, II piętro, wejście przez ganek na prawo. 3329

DZIERZAWY większej, kilka set morgów, lub mniejszej, w pobliżu Lwowa, poszukuje wielka instytucja. Rzemieślników, robotników, żywy inwentarz mamy do dyspozycji. Rolę przygotowaliśmy ewentualnie na rok następny. — Zgłoszenia pod „Bezpieczeństwo” do Administracji. 3366

UBRANIA marynarkowe przedwojenne różnego koloru sprzedaje sklep komisyjny Fasaż Mikolascha. 3360

KUPIĘBYM jadąc przez Lwów około 25. maja powozik lekki mocny, kryty, parę małych koni lub dużych muców dobranych z uprzążą po przystępnej cenie. Upraszam listownie opisać Raciborowska Kraków Zacisze 14. 3398

KUPIĘ prawo wodne pod budowę młyna, lub młyn wolny Spiatek Brzeżany. 3389

Różne.

POKOJNA Peleczarska, przyjmuję Panie na czas słabości. Dyskrecja zapewniona. Stanisławów Sobieskiego 60. 2766

INSTYTUT DENTYSTYCZNY przy ul. Kochanowskiego 16. wykonuje zęby białe i złote mostki bez podniebienia lub w kauczuku, przerobienie protez, naprawy w jednym dniu. 3359

UPRASZAM Jankę M. mieszkającą koło techniki w sprawie wiadomej, o podanie adresu W. P. 3364

ZNAJAZCA czarnego portretu, zgubionego w niedzieli w nocy, zechce zwrócić papiery i fotografie pod adresem: podporucznik Hanak, ul. Pańska 1. 21 — pieniądze za przetrzymanie siebie. 3379

DO sklepu poszukuję mleka i wiktuały. Zgłoszenia do pracowni „Kalos”, Kopernika 12. 3394

15 MAJA ciągnięcie I. Polskiej Państwowej Loterii Klasowej. Losy są jeszcze do nabycia u firmz Hawranek Plac Marjański 10. 3396

KOZŁOWSCY bardzo radzi by się dowiedzieć o ks. Józefie Sperskim, który był w Kanadzie, miasto Toronto na parafji Dziełszyn Matki Bosk. W niebawzięcie, wyjechał z polską armią na front i pozostaje teraz w Polsce. Ktośby wiedział coś o ks. Sperskim to proszę bardzo o łaskawe doniesienie nam, albo może sam ks. prob. do nas napisze proszę połączyć swój adres. Józef Kozłowski 70 Edwin Arej West Poronto Out Canada. 3309

PRZYJMUJĘ naprawę bielizny i cerowanie. Sztuka 2. mk. Inicka Wronowskich 9. 3404

KTOBY wiedział, co stało się ze Stefanem Piłatem szeregowcem 34 k. k. Schützenregimentu landwer, który został ranny w r. 1914 pod Przemysłem raczy łaskawie donieść żonie Oleńce Piłat w Małkowicach poczta Czerlany, koto Gródka Jagiellońska. 3387

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia Marji Zduńczyk i Jana Gawrońskiego przy ul. Króla Leszczyńskiego 9, przyjmuje wszelką garderobę do farbowania i chem. czyszczenia, jakoteż kapelusze, futra, pióra i rękawiczki. 3390

JEŻELI kto służył przy 95 p. p. h. arm. austr. z Myszohrajem Antonim za którego to od roku 1914 niema żadnej wiadomości raczy podać za dobrem wynagrodzeniem wiadomość co się z takowym stało żonie jego Myszohraj Marji z Chomiankówek ad Jagielnica. 3388

Mieszkania.

LETNIE mieszkanie z kuchnią na peryferjach miasta w ogrodzie lub z ogródkiem poszukuje Stobiecki Asnyka 2. 3350

POKÓJ umeblowany frontowy z balkonem, z osobnym wchołem (komfort) dla pana na lepszym stanowisku zaraz do wynajęcia. Ul. Szeptyckich 15. I p. drzwi na lewo. 3380

OFICER poszukuje zaraz pokoju ładnego umeblowanego, zapłaci dobrze. Zgłoszenia listownie pod „J. W.” do Adm. „Kurjera”. 3393

Paszę treściwą (makuchy)

Nasiona roślin pastewnych

Naczynia kuchenne

Materiały odzieżowe

3241

Artykuły spożywcze

poleca

Składnicom i Kółkom Rolniczym

ich centrala handlowa

na wschodnią Małopolskę

Oddział Związku ekonom. Kółek rolniczych

Lwów. ul. Mickiewicza 1. 26.

O waginowe przydziały węgla

ubiegać się mogą instytucje rządowe, autonomiczne i humanitarne, podobnie jak zakłady przemysłowe.

Informacji udziela:

Dom handlowo-komisowy — Jan Mikuszewski

Lwów, ul. Kollatajska 1. 4. 3403

PRZEZ UŻYCIE „KAWOLU”

słodkiej kawy, cukier, sacharyna zbyteczna, Torebka, zawierająca 25 gr., daje 10 — 12 szklanek słodkiej, wybornej kawy.

hurtowne zamówienia przyjmuje

POLSKI ZWIĄZEK HANDLOWY „POLIMEX”

Lwów, hotel Francuski. 3395

L. M. 18918/1920

I.

Obwieszczenie.

Magistrat wyznaczył około 30 morgów gruntu w okolicy parku Stryjskiego i elektrowni na Pensenkówce na wypas krów, za opłatą od sztuki.

Zgłoszenia przyjmuje Departament I. Magistratu (ratusz II. piętro), pisemne lub ustne, w godzinach urzędowych.

Sztuki bydła, któreby paszono na gruntach miejskich bez poprzedniego uiszczenia opłaty, będą przez strażników miejskich bezwzględnie zajmowane.

Magistrat król. stol. miasta Lwowa.

We Lwowie, dnia 7 maja 1920.

56

Neuman, w. r.

Import Eksport

ALFRED PAUL OESTERREICHER

WIEN I. Gi elastrasse 2.

BUDA ESZT VI. Kiraly utca 8.

LIPSK Löhrstrasse 15.

po.eca ze składu:

Zioła le.arskie, chemikała wszelkiego rodzaju, towary apteczne, olejki i towary to onialne. Centrala na Polskę: Warszawa, Widok II.

Telefon 192-53 Adr. tel. „Apo”

Kierownik: Współwłaśc. firmy JOSEF HOLZER

Uprasza się zdolnych agentów o podanie swego adresu. 475

Większa instytucja poszukuje gruntu

w obszarze 2—4 morgów przy torze kolejowym we Lwowie lub za rogatką

na budowę fabryki

Wymaganą jest możliwość wybudowania toru przemysłowego. — Wiadomość u adwokata Dra Sokala, Sykstuska 8. 3405

Zakład kąpielowy w Krynicy

zostaje otwarty

z dniem 15. maja b. r.

Czas trwania:

I. sezonu od 15. maja do 30. czerwca, II. sezonu od 1 lipca do końca sierpnia, III. sezonu od 1 września do 10 październ.

Ze względu na powtarzające się corocznie przepełnienie w głównym sezonie, wskazanym jest przyjazd na I. lub III. sezon, co wpłynie korzystnie na pomieszczenie P. T. kuracjuszków i na nabywanie biletów kąpielowych. 3292

CENY:

kąpieli mineralnych wynoszą:

w I. i III. sezonie. od 8—14 Mk.

w II sezonie. od 12—20 Mk.

kąpieli borowinowych:

w I. i III. sezonie. od 18—26 Mk.

w II. sezonie. od 26—38 Mk.

częściowych kąpeli borowinowych 12 Mk

okładów borowinowych. 7 Mk

procedur hydropatycznych od 8—14 Mk.

KONKURS

MAGISTRAT KRÓL. STOŁECZNEGO MIASTA LWOWA

rozpisuje niniejszem konkurs zewnętrzny

na posadę Generalnego Administratora czynszowych realności miejskich i fundacyjnych

pod zarządem Gminy miasta Lwowa zostających, a mianowicie: lk. 32 M. — 360 M. tz. Kawiarnia Wiedeńska, lk. 959¹/₄ przy ul. św. Zofii 1, lk. 1345¹/₄ przy ulicy Zielonej 1. 70, lk. 501¹/₄, 523¹/₄, 524¹/₄ przy ulicy Snopkowskiej 1. 22, lk. 530¹/₄ przy ul. Łukiewicza 1, lk. 379—381¹/₄, 381¹/₄ Chorążczyzny 22 — plac Dąbrowskiego 1, lk. 177—178¹/₄ Szymanowiczów 18, 455¹/₄ Batorego 30, lk. 139²/₄ restauracja w ogrodzie Jezuickim, lk. 224—225²/₄ ulica Gródecka 19, lk. 424—425²/₄ pl. Gołuchowskich 9, 749²/₄ ulica Słoneczna 1. 48, lk. 907²/₄ Gródecka 143, lk. 1026²/₄ przy ul. Bema 19, lk. 170²/₄ przy ulicy Jagiellońskiej 1. 12, lk. 744³/₄ ulica Krasieckich 12, lk. 12a³/₄ Kawiarnia na Wysokim Zamku, lk. 96³/₄ ulica Pompierska 1, lk. 174³/₄ ulica Hermana 8, lk. 296³/₄ ulica Hermana 10, lk. 513³/₄ ulica Hermana 4.

Jako wynagrodzenie pobierać będzie generalny administrator 5% od efektywnego wpływu czynszów z powyższych realności, bez względu na to, czy czynsze te sam będzie ściągać i do Kasy miejskiej odprowadzać, czy też będą one składane w Kasie miejskiej wprost przez lokatorów, względnie użytkowników.

Administraror będzie obowiązany złożyć kaucję w kwocie 25.000 koron bądź w gotówce bądź w papierach jednej z polskich pożyczek państwowych i stosować się ściśle do zatwierdzonej przez Radę miejską instrukcji, oraz przestrzegać wskazówek Izby obrachunkowej miejskiej co do sposobu prowadzenia i składania rachunków z administracji. — Rzeczoną instrukcję przeglądnąć można w dnie powszednie w czasie między godziną 9—1 przed południem w biurze Departamentu I. Magistratu.

Posada generalnego administratora jest prowizoryczną i może być wypowiedziana z 6-tygoniowym terminem przed upływem każdego kwartału kalendarzowego.

Podania należy ostemplowane i zaopatrzone w oryginalne, względnie legalizowane odpisy dokumentów należy nadsyłać do biura Departamentu I. Magistratu w terminie do 31. maja 1920.

Magistrat król. stol. miasta Lwowa

We Lwowie, dnia 26. kwietnia 1920.

JÓZEF NEUMANN m. p.

Prezydent król. stol. miasta Lwowa.

57

Zęby sztuczne

stare, połam. ne kupuje

po najwyższych cenach!

ADRES:

Hotel Grand, ul. Legionów Nr. 16, II. piętro
od 8 rano do 7 wieczór bez przerwy. 3357

TYLKO KILKA DNI

Baczność!

Kto chce korzystnie rzecz splenić lub
okazyjnie kupić, niech odwiedzi

Lwowski sklep komisowy

w Pasażu Mikolascha, Pośrednicy w sprzedaży i kupnie wszelkich rzeczy prócz mebli.

KĄŻDY LUDOWIEC
i każdy, kto interesuje się ruchem ludowym, winien czytać **TYGODNIK**
GAZETĘ LUDOWĄ!

"GAZETA LUDOWA" jest organem Polskiego Stronnictwa ludowego wychodzącym w Warszawie i przynosi najszybsze informacje z Sejmu i urzędów. 3291

"GAZETA LUDOWA" otworzyła filię redakcji we Lwowie i specjalny dział poświęca sprawom Wschodniej Małopolski.

"GAZETA LUDOWA" zamieszcza artykuły najwybitniejszych polityków i pisarzy ludowych.

"GAZETA LUDOWA" podaje i objaśnia najnowsze ustawy i rozporządzenia, zawiera obfity dział gospodarczy i rozrywkowy.

Redakcja i administracja "GAZETY LUDOWEJ" znajduje się w **WARSZAWIE**
ul. Święto-Brzyska 12.

We Wschodniej Małopolsce listy, prenumeratę i zgłoszenia po numery okazowe przesyłać pod adr. "Kurjera Lwowsk.", Lwów, Chorążczyzny 26 dla "Gazety Ludowej".

Paszę treściwą (makuchy), Nasioną roślin pastewnych Naczynia kuchenne, Materjały odzieżowe. Artykuły spożywcze poleca 3241

Składnicom i Kółkom rolniczym ich centrala handlowa na wschodnią Małopolskę

Oddział Związku ekonomicznego Kółek rolniczych
Lwów — ul. Mickiewicza 26.

NAKRYCIA STOŁOWE

Z CHIŃSKIEGO SREBRA 2703

POLECA **ANTONI HALSKI**
LWÓW, UL. SOBIESKIEGO L. 3.

SKŁAD FORTEPIANÓW I PIANIN

„MONIUSZKO“

ul. Zimorowicza 10. — Kupno, sprzedaż, zamian instrumentów pod korzystnymi warunkami.

Lokomobila angielska na kołach 28/32 Mk. Lokomobila angielska stała 35/40 Mk.

Lokomobila Lanza stała benzynowy, 65/100 Mk. Motor ropny, PŁUGI motorowe oraz wszelkie inne maszyny

Natychmiast w dostawie.
DOM HANDLOWY i TECHNICZNY „PILOT“

Spka z ogr por. 2980

Lwów. — ul. Batorego 4. — (Dom własny).

31.000 KOPACZEK sercowych i kwadratowych zarad do odebrania. Biuro Techniczne Inż. A. Jastrzębski — Kraków Sławkowska 30. Tel. 2048. 71

TECHNIK BUDOWLANY

znajdzie zaraz zajęcie

w **Ekspozyturze budowl. w Zborowie**

gdzie odnośne zgłoszenia wraz z podaniem studjów i praktyki nadsyłać należy. 3361

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE N. Kestenberg, Warszawa

DLUGA 12 w podwórzu Telefony: Skład 125-58, Gabinet 134-27.

Artykuły techniczne i gumowe. Węży gumowe i metalowe do pary i gazu. Rurki gumowe bez przykładów. Smoczki gumowe. Artykuły gumowe do rowerów. Kiszki i opony. Wszelkie pakunki asbestowe, grafitowe, konoplane i płyty azbestowe. Papier i płótno szmerglowe. Węże parciane. Oleje i smary do maszyn. Tokarnie pociągowe. Wertarnie. Lampki elektryczne „Osram“ i inne. Masa filtracyjna dla browarów. Korki hermetyczne. Kapsle aluminiowe własnego wyrobu. 3313